

PROGRAM
DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA POLICJANTÓW W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA DEMORALIZACJI
I PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH ORAZ DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH NA RZECZ
MAŁOLETNICH

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie policjanta do wykonywania zadań służbowych w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy pełnią służbę w komórkach organizacyjnych do spraw nieletnich i patologii, przestępczości nieletnich oraz policyjnych izbach dziecka lub przewidziani są do pełnienia służby w tych komórkach. Na kurs skierować można również policjantów (wszystkich rodzajów służb) pełniących służbę na innych stanowiskach, jeżeli wykonują zadania z zakresu problematyki nieletnich i małoletnich.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzi się w systemie stacjonarnym. Może być on prowadzony w formie elektronicznego kształcenia na odległość w przypadku treści realizowanych metodą wykładu lub za pomocą innych metod podających.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 25 dni szkoleniowych. Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
Rozpoczęcie, zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	1
Zajęcia programowe	196
Egzamin końcowy	2
Zakończenie kursu	1
Ogółem	200 (25 dni szkoleniowych)

Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45-minutowych, realizowanych od poniedziałku do piątku, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie.

W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki szkoleniowej może wprowadzić inny dzienny oraz tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych oraz realizować zajęcia od poniedziałku do soboty z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod i technik dydaktycznych, nie może przekraczać 24 słuchaczy.

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia

W celu podniesienia efektywności kursu realizację niektórych treści programowych należy organizować w warunkach rzeczywistych, w jednostkach organizacyjnych Policji lub innych instytucjach. Z uwagi na interdyscyplinarny charakter kursu, na którym kształcone są umiejętności uniwersalne i specjalistyczne z różnych obszarów, realizujący go nauczyciele policyjni są obowiązani do zapoznania się z całością treści programowych. Podczas realizacji kolejnych sekwencji, wskazane jest odwoływanie się do wcześniej zrealizowanych treści.

Zajęcia z zakresu Tematu nr 7 Działania profilaktyczne, zagadnienie nr 8 Praktyczna realizacja spotkania profilaktycznego, realizowane są w dwóch placówkach wychowawczo-oświatowych o różnych poziomach kształcenia. Realizacja powyższego zagadnienia powinna być tak planowana, aby zapewnić

możliwość jego przeprowadzenia w wybranych placówkach wychowawczo-oświatowych, czyli poza miesiącami wakacyjnymi i okresami wolnymi od zajęć dydaktycznych dla dzieci i młodzieży, określonymi w szkolnictwie powszechnym.

Przerwy w zajęciach dydaktycznych realizowanych w ramach Tematu nr 7 Działania profilaktyczne, zagadnienia nr 7 i 8, ze względu na sposób realizacji, określa prowadzący zajęcia.

Zajęcia wyjazdowe mogą być realizowane w innej kolejności, aniżeli wynika to z kolejności zapisu zagadnień w ramach danego tematu, w miarę możliwości organizacyjnych.

Za zgodą kierownika komórki organizacyjnej realizującej dane zagadnienia dopuszczalne jest podczas prowadzenia symulacji lub ćwiczeń regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki metodycznej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

Wskazywane w programie metody realizacji zajęć są według autorów najbardziej optymalne do osiągnięcia zakładanych celów kształcenia. Prowadzący zajęcia może wybrać inną metodę, gwarantującą osiągnięcie zoperacjonalizowanych celów kształcenia.

Podczas realizacji treści programowych, z których wynika potrzeba nawiązywania do zasad etyki zawodowej, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej i orzecznictwa sądowego krajowego i międzynarodowego.

W trakcie realizacji kursu, słuchaczy obowiązuje umundurowanie ćwiczebne. Policjanci biorący udział w symulacjach lub ćwiczeniach w charakterze pozoranta mogą być w ubiorze cywilnym.

Rozkład zajęć programowych powinien uwzględniać uwagi, co do kolejności zajęć wskazanych w programie doskonalenia zawodowego centralnego.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Temat	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	System oceniania
1. Postępowanie w sprawie nieletniego	46	Zaliczenie tematu nr 1 jest oceną okresową. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia tematu nr 1 jest uzyskanie pozytywnych ocen bieżących. Formą zaliczenia jest pisemny test wiedzy. Formę i liczbę zadań testowych określa prowadzący zajęcia. Aby zaliczyć test wiedzy, słuchacze muszą uzyskać 70% prawidłowych odpowiedzi. Zaliczenie następuje według obowiązującej skali ocen (6-1).
2. Czynności procesowe i rejestracyjno-statystyczne	24	Zaliczenie tematu nr 2 jest oceną okresową. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia tematu nr 2 jest uzyskanie pozytywnych ocen bieżących. Formą zaliczenia jest pisemny test wiedzy. Formę i liczbę zadań testowych określa prowadzący zajęcia. Aby zaliczyć test wiedzy, słuchacze muszą uzyskać 70% prawidłowych odpowiedzi. Zaliczenie następuje według obowiązującej skali ocen (6-1).
3. Wybrane przepisy prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego	19	Zaliczenie tematu nr 3 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
4. Wybrane zjawiska patologii społecznej	15	Zaliczenie tematu nr 4 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
5. Interwencje z udziałem małoletnich	14	Zaliczenie tematu nr 5 (w skali 6-1) jest oceną

		okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
6. Poszukiwania małoletnich/nieletnich	8	Zaliczenie tematu nr 6 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
7. Działania profilaktyczne	30	Zaliczenie tematu nr 7 (w skali 6-1) jest oceną okresową, którą stanowi średnia arytmetyczna pozytywnych ocen bieżących.
8. Wybrane elementy taktyki i technik interwencji	14	Zaliczenie tematu nr 8 (w skali dwustopniowej zal./nzal.) odbywa się na podstawie pozytywnych ocen bieżących.
9. Wyszukanie strzeleckie	20	Zaliczenie tematu nr 9 (w skali dwustopniowej zal./nzal.) odbywa się na podstawie pozytywnych ocen bieżących.
10. Udzielanie pierwszej pomocy	6	Zaliczenie tematu nr 10 (w skali dwustopniowej zal./nzal.) odbywa się na podstawie pozytywnych ocen bieżących.
Razem	196	

Sporządzona przez słuchaczy dokumentacja podlega bieżącej ocenie poprzez zastosowanie zapisu uogólnionego – zaliczono („zal.”) lub nie zaliczono („nzal.”).

Każda ocena negatywna uzyskana w trakcie realizacji tematu musi być poprawiona na ocenę pozytywną.

9. Forma zakończenia kursu i forma przeprowadzenia egzaminu końcowego

Kurs kończy się egzaminem końcowym. Do egzaminu dopuszcza się słuchacza, który uzyskał zaliczenia wymagane programem. W przypadku, gdy słuchacz nie uzyskał zaliczenia wymaganego programem wystawia się ocenę negatywną z egzaminu.

Egzamin przeprowadza się według poniższych zasad:

1. Pakiet egzaminacyjny opracowuje jednostka szkoleniowa, która realizuje kurs.
2. Egzamin przeprowadza wyznaczony przez kierownika jednostki szkoleniowej lub osobę przez niego upoważnioną nauczyciel policyjny lub zespół nauczycieli policyjnych.
3. Komisja egzaminacyjna powoływana jest przez kierownika jednostki szkoleniowej, której powierzono kurs do realizacji.
4. W skład komisji wchodzi przedstawiciele jednostki szkoleniowej, w której realizowany jest kurs.
5. Egzamin końcowy prowadzony jest w formie testu wiedzy.
6. Test wiedzy składa się z 40 zadań testowych, ocenianych w skali od 0 do 1 punktu za każdą odpowiedź, i trwa 40 minut.
7. Każde z zadań testowych powinno zawierać 4 odpowiedzi, wśród których jedna odpowiedź jest prawdziwa. Za każdą poprawną odpowiedź słuchacz kursu otrzymuje 1 punkt.
8. Warunkiem zaliczenia egzaminu końcowego jest uzyskanie przez policjanta co najmniej 28 punktów, co stanowi 70% wszystkich punktów możliwych do uzyskania.

Kryteria oceny testu wiedzy:

ocena 6	wyróżniająca	od 39 do 40 poprawnych odpowiedzi
ocena 5	bardzo dobra	od 37 do 38 poprawnych odpowiedzi
ocena 4	dobra	od 34 do 36 poprawnych odpowiedzi
ocena 3	poprawna	od 31 do 33 poprawnych odpowiedzi
ocena 2	dopuszczająca	od 28 do 30 poprawnych odpowiedzi
ocena 1	niedostateczna	od 0 do 27 poprawnych odpowiedzi

Z przeprowadzonego egzaminu końcowego komisja egzaminacyjna sporządza protokół.

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego.
Świadectwo zawiera ogólny wynik nauki oraz ocenę z egzaminu końcowego.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Temat nr 1: Postępowanie w sprawie nieletniego

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- omówić cele ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978 i 1228), zwanej dalej „u.w.r.n.”,
- wyjaśnić pojęcia ustawowe właściwe dla postępowania w sprawach nieletnich,
- wymienić i opisać przyczyny niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży,
- scharakteryzować zachowania agresywne,
- scharakteryzować zachowania świadczące o demoralizacji nieletnich,
- omówić zasady odpowiedzialności nieletnich,
- omówić obowiązek społeczny i prawny przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz powiadomienia o tym fakcie wskazanych w ustawach instytucji,
- wyjaśnić rolę sądu rodzinnego w postępowaniu z nieletnimi,
- określić właściwość miejscową i rzeczową sądu rodzinnego,
- wymienić i omówić podstawy prawne wszczęcia postępowania w sprawie nieletniego,
- wymienić i omówić cele postępowania w sprawie nieletniego,
- omówić tryb i etapy prowadzenia postępowania w sprawach nieletnich,
- omówić przypadki, w których prokurator wszczyna i prowadzi wobec nieletniego postępowanie,
- rozróżnić strony procesowe i opisać ich uprawnienia w postępowaniu w sprawach nieletnich,
- scharakteryzować postępowanie mediacyjne,
- rozróżnić obligatoryjny i fakultatywny udział obrońcy w postępowaniu w sprawach nieletnich,
- wymienić i scharakteryzować środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy, a także środki tymczasowe stosowane wobec nieletnich,
- scharakteryzować sytuacje, w których sąd może orzec karę wobec nieletniego,
- sporządzić postanowienie o wyłączeniu materiałów do odrębnego prowadzenia,
- omówić rodzaje i charakter środków przymusu stosowanych wobec nieletnich,
- omówić środki odwoławcze od orzeczeń sądu rodzinnego,
- opisać czynności policjanta w związku z ujawnieniem przejawów demoralizacji lub czynu karalnego,
- scharakteryzować rodzaje środków oddziaływania wychowawczego, które policjant może zastosować wobec nieletniego sprawcy czynu karalnego, wyczerpującego znamiona wykroczenia,
- dokumentować uzyskane informacje świadczące o zagrożeniu małoletniego demoralizacją,

- omówić stosowanie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46), zwanej dalej „k.p.k.” w zakresie utrwalania, zbierania i przeprowadzania dowodów przez Policję,
- wskazać zakres czynności wykonywanych przez Policję w wypadkach niecierpiących zwłoki oraz zleconych przez sąd rodzinny,
- wymienić przesłanki zatrzymania nieletniego i umieszczenia go w policyjnej izbie dziecka,
- określić obowiązki policjanta w związku z zatrzymaniem nieletniego,
- zatrzymać nieletniego,
- sporządzić protokół zatrzymania nieletniego,
- określić rolę i zadania policyjnej izby dziecka,
- scharakteryzować obowiązki związane z doprowadzeniem i umieszczeniem nieletniego w policyjnej izbie dziecka,
- określić warunki dopuszczalności przesłuchania nieletniego,
- przesłuchać nieletniego z uwzględnieniem różnych metod przesłuchania,
- sporządzić protokół przesłuchania nieletniego,
- określić zadania Policji w zakresie ujawniania małoletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością.

Zagadnienie	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Zagadnienia wprowadzające do postępowania w sprawach nieletnich.	3	wykład, pogadanka, praca w grupach	Na podstawie preambuły omów cele u.w.r.n. oraz omów dobro dziecka jako naczelną zasadę w postępowaniu w sprawach nieletnich. Podziel grupę na zespoły. Odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy, poleć, aby scharakteryzowali podstawowe pojęcia ustawowe właściwe dla postępowania w sprawach nieletnich. Oceń pracę słuchaczy.
2. Uwarunkowania niedostosowania społecznego dziecka.	1	wykład konwersatoryjny	Omów psychologiczne determinanty niedostosowania społecznego dziecka.
3. Agresja.	1	wykład, pogadanka	Wyjaśnij pojęcie oraz określ istotę i rodzaje agresji, a także mechanizm jej powstawania. Przedstaw style zachowania nieletniego w kontaktach interpersonalnych. Omów ze słuchaczami, na podstawie ich doświadczenia, style zachowań agresywnych. Przedstaw słuchaczom sposoby redukowania agresji.
4. Zachowania przestępcze.	1	wykład konwersatoryjny	Wyjaśnij definicję pojęcia przestępcy w ujęciu psychologicznym. Omów czynniki biopsychologiczne mające wpływ na zachowania przestępcze. Przedstaw rodzaje zaburzeń osobowości.

5. Zachowania dzieci świadczące o ich demoralizacji.	2	wykład, pogadanka, praca w grupach	Wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego oraz życiowego słuchaczy, wypracuj katalog zachowań świadczących o demoralizacji nieletniego. Oceń pracę słuchaczy. Odwołując się do własnego doświadczenia zawodowego, przedstaw skalę zjawiska oraz wybrane przypadki świadczące o demoralizacji nieletniego. Zwróć uwagę na udział nieletnich w przestępczości zorganizowanej.
6. Przepisy ogólne o postępowaniu w sprawach nieletnich.	7	wykład, pogadanka	Bazując na przepisach u.w.r.n., k.p.k., ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 oraz z 2025 r. poz. 620), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) omów zasady odpowiedzialności nieletnich, obowiązek społeczny i prawny przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz powiadamiania o tym fakcie wskazanych w ustawach instytucji. Określ rolę sądu rodzinnego w postępowaniu z nieletnimi. Na podstawie doświadczenia zawodowego słuchaczy wskaż właściwość rzeczową i miejscową sądu rodzinnego. Odwołując się do znajomości przepisów u.w.r.n. oraz k.p.k. wraz ze słuchaczami określ zasady wszczynania i prowadzenia postępowania w sprawach nieletnich, uprawnienia stron procesowych oraz pokrzywdzonego, tryb powoływania i udziału obrońcy. Przedstaw sytuacje, w których prokurator wszczyna i prowadzi postępowanie wobec nieletniego. Omów naczelne zasady procesowe wynikające z k.p.k.
7. Środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy, środki tymczasowe stosowane wobec nieletnich.	2	wykład, pogadanka	Omów środki wychowawcze, środek leczniczy, środek poprawczy oraz środki tymczasowe stosowane wobec nieletnich. Podczas omawiania ww. środków zwróć uwagę na te, które ustają z mocy prawa po ukończeniu przez nieletniego określonego ustawowo wieku.
8. Sytuacje, w których sąd może orzec karę wobec nieletniego. 9. Wyłączenie i przekazanie materiałów do odrębnego prowadzenia. 10. Rodzaje i charakter środków przymusu stosowanych wobec nieletnich. 11. Środki odwoławcze od orzeczeń sądu rodzinnego. 12. Czynności policjanta w związku z ujawnieniem przejawów demoralizacji lub czynu karalnego.	6	wykład konwersatoryjny, praca w grupach	Scharakteryzuj sytuacje, w których sąd może wobec nieletniego orzec karę. Omów rodzaje i charakter środków przymusu stosowanych wobec nieletnich oraz środki odwoławcze od orzeczeń sądu rodzinnego. Omów zadania schroniska dla nieletnich. Omów rodzaje środków oddziaływania wychowawczego, które policjant może zastosować wobec nieletniego sprawcy czynu karalnego, wyczerpującego znamiona wykroczenia. Podziel grupę na zespoły i odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy poleć, aby wypracowali czynności policjanta w związku z ujawnieniem przejawów demoralizacji lub czynu karalnego. Oceń pracę słuchaczy.

13. Dokumentowanie uzyskanych informacji świadczących o zagrożeniu nieletniego demoralizacją.			
14. Uprawnienia policjanta do zastosowania wobec nieletniego sprawcy czynu karalnego, wyczerpującego znamiona wykroczenia, środka oddziaływania wychowawczego (art. 4 ust. 5 u.w.r.n.).			
15. Postępowanie mediacyjne.	1	wykład	Scharakteryzuj postępowanie mediacyjne, zasady, etapy oraz jego cele na podstawie przepisów u.w.r.n. oraz dokumentu opracowanego w Ministerstwie Sprawiedliwości „Mediacja w polskim prawie nieletnich” (dostępny na stronie internetowej: https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/omowienie-regulacji-prawnych). Wskaż, że w innych rodzajach postępowania również występuje instytucja mediacji.
16. Stosowanie przepisów k.p.k. w zakresie utrwalania, zbierania i przeprowadzania dowodów przez Policję.	1	wykład konwersatoryjny, dyskusja	Odwołując się do dotychczasowej wiedzy i doświadczenia zawodowego słuchaczy, omów i scharakteryzuj stosowanie przepisów k.p.k. w zakresie utrwalania, zbierania i przeprowadzania dowodów przez Policję. Następnie, wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego oraz życiowego słuchaczy, wypracuj w ramach dyskusji zakres czynności wykonywanych przez Policję w wypadkach niecierpiących zwłoki oraz czynności zleconych przez sąd rodzinny.
17. Zakres czynności Policji w wypadkach niecierpiących zwłoki oraz zleconych przez sąd rodzinny.			
18. Zatrzymanie nieletniego.	6	wykład konwersatoryjny, praca w grupach, ćwiczenia	Omów zatrzymanie nieletniego na podstawie przepisów art. 48-50 oraz 59 ust. 1 u.w.r.n. Omów przesłanki umieszczenia nieletniego w policyjnej izbie dziecka, zwanej dalej „PID”. Omów obowiązki Policji w związku z zatrzymaniem nieletniego oraz jego prawa. Następnie podziel grupę na zespoły. Odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy, poleć, aby wypracowali algorytm czynności dotyczący zatrzymania nieletniego. Na podstawie przygotowanych założeń, poleć słuchaczom opracowanie trybu postępowania z zatrzymanym nieletnim i sporządzenie odpowiedniej dokumentacji (np. notatka urzędowa, protokół zatrzymania nieletniego). Zwróć uwagę na etyczne aspekty zatrzymywania osób i respektowanie podczas zatrzymania praw człowieka.
19. Przesłuchanie nieletniego.	4	pogadanka, symulacja,	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, w tym jeden, który posiada wiedzę z zakresu psychologicznych aspektów przesłuchania nieletniego (w miarę możliwości wskazany psycholog).

			Omów przepisy u.w.r.n. oraz k.p.k. dotyczące przesłuchania nieletniego. Zwróć uwagę na warunki dopuszczalności przesłuchania nieletniego. Na podstawie doświadczenia zawodowego słuchaczy wypracuj metody przesłuchania. W ramach symulacji, zgodnie z przygotowanym wcześniej założeniem, wybrany słuchacz przesłucha nieletniego, jednocześnie dokumentując tę czynność. Umiejętność powinna być kształtowana w „Przyjaznym Pokoju Przesłuchań Dzieci” w celu zapewnienia maksymalnego stopnia realizmu. Zwróć uwagę na specyfikę przesłuchania nieletniego, uwzględniając jego prawa i obowiązki. Zaakcentuj obowiązek pouczenia o prawach nieletniego, nie później niż przed pierwszym przesłuchaniem. Zwróć uwagę na etyczne aspekty przesłuchiwanie osób.
20. Omówienie sporządzanej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów sporządzoną dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń z zagadnienia nr 18.
21. Zasady funkcjonowania policyjnej izby dziecka.	6	zajęcia wyjazdowe – wizyta w PID	Zajęcia wyjazdowe. Zorganizuj wizytę słuchaczy w policyjnej izbie dziecka. Funkcjonariusze pełniący służbę w PID omawiają rolę i zadania tej placówki. Ponadto, wskazują obowiązki policjanta związane z doprowadzeniem i umieszczeniem nieletniego w PID.
22. Zadania Policji w zakresie ujawniania małoletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością.	2	pogadanka	Odwołując się do dotychczasowej wiedzy i doświadczenia zawodowego słuchaczy oraz na podstawie przepisów prawnych, omów zadania Policji w zakresie ujawniania małoletnich zagrożonych demoralizacją i przestępczością. Zwróć szczególną uwagę na zadania komórek do spraw małoletnich i patologii, mieszczących się w komendach miejskich, powiatowych i rejonowych Policji, a także na zakres współpracy tych komórek z innymi komórkami organizacyjnymi Policji.
23. Zaliczenie tematu nr 1.	2	test wiedzy	

Temat nr 2: Czynności procesowe i rejestracyjno-statystyczne

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- przyjąć zawiadomienie o popełnionym przestępstwie i wykroczeniu oraz udokumentować tę czynność,
- wyjaśnić małoletniemu pokrzywdzonemu i świadkowi ich prawa i obowiązki oraz pouczyć ich w tym zakresie,
- przesłuchać małoletniego świadka i udokumentować tę czynność,
- przeprowadzić przeszukanie miejsca, osoby, rzeczy oraz udokumentować tę czynność,
- sporządzić wykaz dowodów rzeczowych,
- omówić sposób postępowania z dowodami rzeczowymi,
- sporządzić postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych,
- sporządzić wniosek o przekazanie materiałów do sądu rodzinnego i nieletnich,
- sporządzić postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego,
- daktyloskopować,
- sporządzić stosowane druki statystyczne związane z wszczęciem, przebiegiem i zakończeniem postępowania w sprawie nieletniego.

Zagadnienie	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Przyjęcie zawiadomienia o popełnionym przestępstwie i wykroczeniu od osoby małoletniej oraz w sytuacji, gdy sprawcą jest nieletni.	3	wykład, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Przypomnij źródła informacji o przestępstwie i wykroczeniu oraz sposoby dokumentowania. Wskaż różnice między prawami i obowiązkami pokrzywdzonego pełnoletniego a małoletniego. Zaakcentuj czynność wyjaśnienia przez policjanta pokrzywdzonym do lat 18 oraz pokrzywdzonym nieporadnym ze względu na wiek lub stan zdrowia zakresu ich uprawnień i obowiązków oraz sposobu i warunków przyjęcia zawiadomienia. Omów sytuację prawną małoletniego pokrzywdzonego przestępstwem ściganym na wniosek. Zwróć uwagę na reprezentację małoletniego pokrzywdzonego w sytuacji sprzeczności interesów między rodzicami a dzieckiem, wynikającą z przepisów ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodziny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 i 1606). Przedstaw sposób postępowania Policji przy przyjmowaniu zawiadomienia o czynie karalnym popełnionym przez nieletniego. Zwróć uwagę, że przy spełnieniu określonych przesłanek postępowanie o czyny ścigane na wniosek i z oskarżenia prywatnego popełnione przez nieletniego toczą się z urzędu. Podkreśl, że osoba zgłaszająca powinna zostać poinformowana

			o toku dalszych czynności wykonywanych w jej sprawie. Przypomnij czynności niecierpiące zwłoki oraz postępowanie sprawdzające. Podkreśl, że Policja zbiera, utrwała i przeprowadza dowody w sprawie nieletniego w trybie przepisów k.p.k. Na podstawie założenia przeprowadź symulację przyjęcia zawiadomienia o popełnionym czynie karalnym. Słuchacze sporządzają protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie.
2. Przesłuchanie małoletniego świadka.	5	wykład, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Trzy ostatnie godziny realizuje dwóch nauczycieli policyjnych, w tym jeden, który posiada wiedzę z zakresu psychologicznych aspektów przesłuchania małoletniego (w miarę możliwości wskazany psycholog) w miarę możliwości w „Przyjaznym Pokoju Przesłuchań Dzieci”. Przypomnij prawa i obowiązki świadka, zaakcentuj konieczność wyjaśnienia przez policjanta świadkom do lat 18 oraz świadkom nieporadnym ze względu na wiek lub stan zdrowia zakresu ich uprawnień i obowiązków oraz sposobu i warunków przyjęcia zawiadomienia. Odwołując się do dotychczasowej wiedzy słuchaczy, zwróć uwagę, jak ważna podczas przesłuchania świadka jest komunikacja werbalna i pozawerbalna, dostosowana do jego poziomu rozwoju. Połóż szczególny nacisk na właściwe przygotowanie się do przesłuchania małoletniego. Omów prawne aspekty przesłuchania małoletniego świadka z udziałem osób trzecich. Wskaż okoliczności, kiedy policjant nie może przesłuchać małoletniego. Następnie omów sytuacje przesłuchania przez Policję, małoletniego świadka w wieku poniżej 15 roku życia, w warunkach przyjaznych dziecku. Przedstaw kwestię odpowiedzialności prawnej małoletniego za składanie fałszywych zeznań. Podkreśl, że świadek małoletni może samodzielnie korzystać ze swoich praw. Przypomnij zasady prawidłowego dokumentowania czynności przesłuchania. Wskazana jest prezentacja filmu z przesłuchania małoletniego świadka. Na podstawie założenia przeprowadź symulację przesłuchania małoletniego świadka. Polec słuchaczom udokumentowanie czynności przesłuchania.
3. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów i oceń sporządzoną dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń z zagadnień nr 1 i 2.
4. Przeszukanie osoby, pomieszczeń i zatrzymanie rzeczy oraz postępowanie z dowodami rzeczowymi.	3	wykład, pogadanka, symulacja, ćwiczenia	Zajęcia realizuje co najmniej dwóch nauczycieli policyjnych, w tym jeden z zakresu taktyki przeszukania. Przypomnij podstawy prawne i faktyczne oraz aspekty prawne przeprowadzenia przeszukania (z uwzględnieniem sytuacji, gdy na miejscu nie ma gospodarza) i zatrzymania rzeczy. Wskaż różnice między

			przeszukaniem, zatrzymaniem rzeczy a kontrolą osobistą i sprawdzeniem przewencyjnym. Przedstaw zasady procesowo-taktyczne przeszukania i zatrzymania rzeczy. Zaakcentuj potrzebę właściwego zabezpieczenia i postępowania z dowodami rzeczowymi (omów postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych, protokół zatrzymania rzeczy, wykaz dowodów rzeczowych). Na podstawie założenia przeprowadź ze słuchaczami symulację z czynności procesowych przeszukania i zatrzymania rzeczy, a następnie w ramach ćwiczeń słuchacze sporządzają: protokół przeszukania pomieszczeń/osoby lub zatrzymania rzeczy, postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych oraz wykaz dowodów rzeczowych/przedmiotów, wniosek o zatwierdzenie przeszukania lub zatrzymania rzeczy.
5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	dyskusja	Omów i oceń sporządzoną dokumentację z zagadnienia nr 4.
6. Pobranie materiału porównawczego.	3	ćwiczenia, praca w grupach	Na podstawie k.p.k. oraz ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, omów podstawy prawne daktyloskopowania. Przygotuj i przedstaw sprzęt służący do daktyloskopowania osób. Omów zasady postępowania policjanta podczas daktyloskopowania oraz sporządzania karty daktyloskopijnej. Zaprezentuj daktyloskopowanie osoby w celu zarejestrowania w systemie AFIS oraz sporządzenia ekspertyzy daktyloskopijnej. Każdy ze słuchaczy przeprowadzi daktyloskopowanie osoby. W trakcie daktyloskopowania zwróć uwagę na dokładność, czytelność oraz techniczną poprawność wykonanych odbitek, jak również na poprawne wypełnienie karty. Omów i oceń sporządzoną przez słuchaczy dokumentację.
7. Biegły w postępowaniu karnym.	2	wykład, pogadanka, ćwiczenia	Wyjaśnij pojęcie biegłego oraz jego obowiązki i uprawnienia. Omów pojęcie ekspertyzy, wymień rodzaje oraz wskaż na jej przedmiot i zakres. Omów zasady powołania biegłego w postępowaniu karnym oraz zasady sporządzania „Postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego”. Zapoznaj słuchaczy z „Postanowieniem o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego”. Słuchacze, na podstawie przygotowanych założeń, sporządzą „Postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego”. Zaprezentuj, w miarę możliwości, przykładowe opinie biegłych.
8. Zbieranie, gromadzenie, przetwarzanie danych statystycznych i informacji o przestępczości. 9. Akta kontrolne. 10. Koszty postępowania.	1	wykład konwersatoryjny	Omów zasady sporządzania druków statystycznych związanych z wszczęciem, prowadzeniem, zakończeniem postępowania w sprawie nieletniego. Podkreśl, że w postępowaniu z nieletnimi rzadko mamy do czynienia z czynem ciągłym. Wskaż rodzaj materiałów gromadzonych w aktach kontrolnych. Omów druk dotyczący kosztów postępowania.

11. Charakterystyka wybranych kategorii czynów karalnych na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 2 u.w.r.n.	2	ćwiczenia	Na podstawie przygotowanych założeń słuchacze, maksymalnie w 4-osobowych grupach, dokonają kwalifikacji prawnej czynów karalnych, opracują algorytm czynności procesowych i sporządzą wybrane druki statystyczne.
12. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	1	pogadanka	Omów i oceń sporządzoną dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń z zagadnień nr 7 i 11. Omówienia dokonują nauczyciele policyjni, którzy zrealizowali te zagadnienia.
13. Zaliczenie tematu nr 2.	2	test wiedzy	

Temat nr 3: Wybrane przepisy prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- wyjaśnić pojęcie prawa cywilnego i omówić jego zasady,
- wyjaśnić pojęcie i określić źródła powstania zobowiązania,
- scharakteryzować elementy struktury stosunku zobowiązaniowego,
- wyjaśnić pojęcie czynu niedozwolonego,
- omówić istotę i zasady odpowiedzialności deliktowej,
- scharakteryzować prowadzenie nadzoru,
- wyjaśnić pojęcie i omówić zasady prawa rodzinnego,
- określić istotę zawarcia małżeństwa, scharakteryzować prawa i obowiązki małżonków,
- omówić ustroje majątkowe między małżonkami,
- scharakteryzować władzę rodzicielską,
- scharakteryzować obowiązki alimentacyjne,
- omówić instytucję opieki nad małoletnim,
- wskazać zależności między zdolnością prawną i zdolnością do czynności prawnych, a zdolnością procesową, legitymacją procesową i zdolnością do podejmowania działań w procesie karnym,
- określić związek między małżeństwem i innymi instytucjami prawa rodzinnego a przepisami art. 197-204 oraz art. 206-211a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383), zwanej dalej „k.k.”,
- omówić czynność przeszukania w celu ustalenia miejsca pobytu osoby podlegającej przymusowemu odebraniu,
- udzielić informacji dotyczącej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Pojęcie i zasady prawa cywilnego. 2. Pojęcie i źródła powstania zobowiązania. 3. Elementy struktury stosunku zobowiązaniowego. 4. Pojęcie czynu niedozwolonego. 5. Istota i zasady odpowiedzialności deliktowej.	4	wykład, pogadanka	Wyjaśnij podstawowe pojęcia z zakresu części ogólnej prawa cywilnego i prawa zobowiązań. Wyjaśnij terminy osoba fizyczna i osoba prawna, szczególną uwagę zwróć na zagadnienia dotyczące zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych. Omów źródła powstania zobowiązania. Wyjaśnij pojęcie czynu niedozwolonego. Omów, na czym polega odpowiedzialność deliktowa i wyjaśnij zasady tej odpowiedzialności. Wyjaśnij pojęcie nadzoru, ze wskazaniem jego źródeł. Szczególną uwagę zwróć na

6. Prowadzenie nadzoru.			odpowiedzialność osoby zobowiązanej do nadzoru za czyny niedozwolone popełnione przez osobę pozostającą pod nadzorem.
7. Pojęcie i zasady prawa rodzinnego. 8. Istota zawarcia małżeństwa. 9. Prawa i obowiązki małżonków. 10. Ustroje majątkowe między małżonkami. 11. Władza rodzicielska. 12. Pochodzenie dziecka. 13. Obowiązek alimentacyjny. 14. Opieka nad małoletnim.	6	wykład, pogadanka	Omów podstawowe instytucje prawa rodzinnego i opiekuńczego. Zwróć uwagę na przesłanki zawarcia małżeństwa, zakazy względne i bezwzględne jego zawarcia, a także na prawa i obowiązki małżonków. Omów ustroje majątkowe między małżonkami (ustrój wspólności ustawowej, ustroje umowne i przymusowy). Scharakteryzuj władzę rodzicielską, wskaż jej elementy i omów, w jaki sposób sąd rodzinny może ingerować w sprawowanie władzy przez rodziców. Omów obowiązek alimentacyjny, zwróć uwagę na to, komu i w jakich okolicznościach przysługuje świadczenie alimentacyjne. Omów instytucję opieki nad małoletnim. Wskaż różnice między władzą rodzicielską a opieką prawną.
15. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych a zdolność procesowa, legitymacja procesowa i zdolność do podejmowania działań w procesie karnym. 16. Małżeństwo i inne instytucje prawa rodzinnego a przepisy karne art. 197-204 k.k., art. 206-211a k.k. oraz art. 89 i art. 104-106 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, z późn. zm.).	5 (3+2)	wykład, pogadanka	Wykorzystując dotychczasową wiedzę i doświadczenie zawodowe słuchaczy dokonaj porównania zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych (instytucje prawa cywilnego) ze zdolnością procesową, legitymacją procesową i zdolnością do podejmowania działań w procesie karnym. Wyjaśnij związek między małżeństwem i innymi instytucjami prawa rodzinnego a przepisami art. 197-204 oraz art. 206-211a k.k. Omów przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przeciwko rodzinie i opiece. Wskaż związek między poszczególnymi instytucjami prawa rodzinnego i opiekuńczego a przestępstwami przeciwko rodzinie i opiece.
17. Alienacja, porwanie rodzicielskie.	1	wykład konwersatoryjny	Omów czynność przeszukania w kontekście alienacji lub porwania rodzicielskiego.
18. Udzielanie informacji dotyczącej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka.	3	symulacja, ćwiczenia, pogadanka	Określ zakres informacji (które należy ustalić i przekazać) dotyczących sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka w rozmowie z osobą zgłaszającą. Na podstawie przygotowanych założeń, przeprowadź symulację udzielenia informacji dotyczącej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka. Wskazane jest, aby symulacja została przeprowadzona przynajmniej trzykrotnie z udziałem różnych słuchaczy. Omów i przeanalizuj wspólnie z grupą sposób komunikowania się z osobą zgłaszającą, zakres zebranych informacji oraz podjęte przez policjantów decyzje dotyczące dalszego postępowania. Z przeprowadzonej symulacji słuchacze sporządzają odpowiednią dokumentację (notatki służbowe, urzędowe i wnioski do sądu rodzinnego). Omów i oceń sporządzoną przez słuchaczy dokumentację. Dokonaj zaliczenia tematu.

Temat nr 4: Wybrane zjawiska patologii społecznej

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- określić i scharakteryzować determinanty powstawania i funkcjonowania subkultur,
- wymienić i scharakteryzować symptomy świadczące o przynależności do subkultury,
- określić wpływ uczestnictwa w subkulturach na demoralizację i przestępczość ich członków,
- określić rolę i zadania Policji w zakresie rozpoznawania zjawiska subkultur,
- omówić charakterystyczne właściwości sekt,
- omówić metody indoktrynacji nowych członków sekty,
- scharakteryzować metody psychomanipulacji,
- omówić prawne mechanizmy przeciwdziałania grupom psychomanipulacyjnym,
- scharakteryzować formy i uwarunkowania prostytucji,
- scharakteryzować skalę zjawiska prostytucji w Polsce,
- opisać zjawisko krzywdzenia dzieci oraz pracy z dziećmi - ofiarami przemocy,
- omówić sposób postępowania policjanta wobec sprawcy przestępstwa z nienawiści,
- scharakteryzować współpracę z instytucjami uczestniczącymi w procesie pomocy dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom,
- interpretować przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- rozpoznawać objawy uzależnienia,
- wymienić grupy substancji narkotycznych według zaproponowanych podziałów,
- przeprowadzić wstępną identyfikację zabezpieczonej substancji,
- sporządzić dokumentację z użycia testera narkotykowego,
- rozpoznać rodzaje uzależnienia,
- określić wpływ "dopingu" na rozwój psychiczny i fizyczny młodego człowieka,
- interpretować przepisy prawa polskiego w odniesieniu do występowania substancji anabolicznych w Polsce,
- wskazać podmioty właściwe do podejmowania określonych działań w zakresie profilaktyki narkomanii i innych uzależnień.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Subkultury o charakterze kryminogennym. 2. Sekty o charakterze destrukcyjnym.	2	wykład, pogadanka	Podziel grupę na zespoły. Odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy, poleć, aby wypracowali i scharakteryzowali symptomy świadczące

			o przynależności do poszczególnych subkultur. Odwołując się do własnego doświadczenia zawodowego, przedstaw skalę zjawiska (dynamika, rozmiar, geografia) oraz wybrane przypadki świadczące o kryminogennym charakterze poszczególnych subkultur. Na podstawie obowiązujących przepisów zaakcentuj rolę i zadania Policji w zakresie rozpoznawania zjawiska subkultur. Omów charakterystyczne właściwości sektów destrukcyjnych, metody indoktrynacji nowych członków, metody psychomanipulacji. Przedstaw prawne mechanizmy przeciwdziałania grupom psychomanipulacyjnym.
3. Prostyytucja nieletnich.	2	pogadanka	Podziel grupę na zespoły i odwołując się do wiedzy zawodowej słuchaczy poleć, aby wypracowali czynniki przyczynowe i motywacyjne prostytucji. Wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego oraz życiowego, omów formy prostytucji, systemy prawne funkcjonowania prostytucji.
4. Zjawisko handlu ludźmi.	2	pogadanka	Omów zjawisko handlu ludźmi ze szczególnym zwróceniem uwagi na handel dziećmi.
5. Zagrożenia czyhające na dzieci w Internecie.	2	pogadanka	Zwróć uwagę na problem wykorzystywania dzieci i pornografię dziecięcą. Następnie korzystając z wiedzy zawodowej i życiowej słuchaczy, omów zjawisko cyberprzemocy, jego formy i ewentualne skutki. Wskaż na zwalczanie niebezpiecznych treści w Internecie m. in. Dyżurnet.pl, sieciaki.pl, kidprotect.pl.
6. Mowa nienawiści, przestępstwa z nienawiści.	1	wykład	Przypomnij pojęcie „mowa nienawiści”. Zwróć uwagę na różnicę pomiędzy pojęciami przestępstwo z nienawiści a incydent motywowany uprzedzeniami. Następnie scharakteryzuj przestępczość z nienawiści.
7. Pojęcia: uzależnienie i współuzależnienie. 8. Podział substancji psychoaktywnych. 9. Środki zastępcze.	2	wykład, pogadanka	Zaktywizuj słuchaczy do wyjaśnienia pojęć „uzależnienie” i „współuzależnienie”. Podsumowując pracę w grupach, odnieś się do definicji ustawowych. Dokonaj podziału substancji psychoaktywnych ze względu na: – sposób działania, – podział dokonany przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), – sposoby produkcji i występowania. Zwróć szczególną uwagę na zjawisko związane z „dopalaczami”.
10. Czynności związane z zabezpieczeniem substancji psychoaktywnych ujawnionych przy nieletnim.	2	wykład, pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Wskazane jest, aby zajęcia realizować w pracowni narkotykowej z dostępem do zdjęć, atrap substancji narkotycznych. Przedstaw czynności związane z zabezpieczeniem substancji podejrzewanych jako narkotyczne. Wyjaśnij

			pojęcie „wstępna identyfikacja substancji narkotycznej”. Rozdaj słuchaczom protokoły użycia testu narkotykowego. Przedstaw sposób jego wypełniania. Słuchacze samodzielnie sporządzają taką dokumentację. Omów i oceń sporządzoną przez słuchaczy dokumentację.
11. Psychologiczne aspekty uzależnienia dzieci i młodzieży. 12. Zewnętrzne sygnały eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.	2	wykład, pogadanka	Omów motywy eksperymentowania przez młodych ludzi ze środkami psychoaktywnymi. Wypracuj ze słuchaczami na podstawie ich wiedzy życiowej, sposoby interpretacji zachowań użytkownika substancji psychoaktywnych. Zwróć szczególną uwagę na mity funkcjonujące w społeczeństwie na temat uzależnień. Przedstaw słuchaczom problematykę związaną ze środkami anabolicznymi stosowanymi przez małoletnich. Wskaż na zagrożenia zdrowotne, społeczne i psychologiczne wynikające z ich stosowania. Wskaż na opracowane już systemy pomocowe prowadzone przez określone podmioty zajmujące się profilaktyką i pomocą osobom uzależnionym. Dokonaj zaliczenia tematu.

Temat nr 5: Interwencje z udziałem małoletnich

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- scharakteryzować system ochrony praw dziecka w oparciu o akty prawne,
- omówić instytucje i organizacje zajmujące się ochroną prawną dzieci i młodzieży,
- omówić katalog praw przyznanych dziecku przez Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526, z 2000 r. poz. 11, z 2012 r. poz. 1333 oraz z 2013 r. poz. 677) (prawa cywilne, socjalne, kulturalne i polityczne),
- omówić i scharakteryzować podmioty pozapolicyjne działające na rzecz dzieci i rodziny,
- określić i scharakteryzować zakres kompetencji podmiotów pozapolicyjnych i zakres współpracy z Policją,
- opisać zjawisko krzywdzenia dzieci oraz pracy z dziećmi - małoletnimi doznającymi przemocy domowej,
- scharakteryzować współpracę z instytucjami uczestniczącymi w procesie pomocy dzieciom krzywdzonym i ich rodzinom,
- omówić rolę i zadania Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- wyjaśnić tryb postępowania z osobą doznającą przemocy domowej,
- wyjaśnić tryb postępowania z osobą stosującą przemoc domową,
- określić zakres pomocy udzielanej przez policjanta osobie doznającej przemocy domowej,
- omówić i scharakteryzować interwencyjny tryb umieszczania dzieci w odpowiednich placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- sporządzić wniosek o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka,
- sporządzić wniosek o umieszczenie dziecka w trybie interwencyjnym w odpowiedniej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- scharakteryzować organizację i zasady funkcjonowania „Przyjaznego Pokoju Przesłuchań Dzieci”,
- omówić zadania Policji przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego.
- określić metody realizacji zadań przez Policję w zakresie dokonywania wpisów dotyczących osoby zagrożonej do Systemu Informacyjnego Schengen.

Zagadnienie	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Organizacja i zasady funkcjonowania „Przyjaznego Pokoju Przesłuchań Dzieci”.	2	pogadanka, dyskusja	Wykorzystując doświadczenie zawodowe słuchaczy, ukierunkuj dyskusję na temat funkcjonowania „Przyjaznego Pokoju Przesłuchań Dzieci”. Następnie omów organizację i zasady funkcjonowania przyjaznego pokoju przesłuchania dziecka i wymogi niezbędne do uzyskania certyfikatu Ministerstwa Sprawiedliwości.
2. Rola i zadania Policji w zakresie	2	wykład,	Na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

przeciwdziałania przemocy domowej.		pogadanka	o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz aktów wykonawczych, przypomnij procedurę Niebieskie Karty oraz określ zasady i tryb interweniowania policjanta w trakcie przeprowadzania interwencji związanych z przemocą domową oraz wskaż sposób dokumentowania czynności z tym związanych. Zaakcentuj zasady postępowania z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową. Zwróć uwagę na rolę i zadania zespołów interdyscyplinarnych.
3. Sposoby i tryb postępowania z małoletnim, co do którego istnieje podejrzenie, że jest osobą doznającą przemocy domowej.	2	wykład, pogadanka	Omów tryb i sposoby postępowania z małoletnim doznającym przemocy domowej. Zwróć uwagę na trzy grupy potrzeb i oczekiwań osób doznających przemocy domowej w stosunku do udzielających pomocy (potrzeby emocjonalne, informacyjno-konsultacyjne i praktyczne). Wypracuj zakres pomocy, której policjant powinien udzielić pokrzywdzonemu. Zwróć uwagę na zadania Policji przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego.
4. Psychologiczne koszty ponoszone przez policjanta interweniującego w związku z przemocą domową.	2	wykład konwersatoryjny	Zwróć uwagę na zjawisko stresu traumatycznego i jego konsekwencje. Wypracuj ze słuchaczami katalog sposobów radzenia sobie ze stresem zawodowym („giełda pomysłów”).
5. Postępowanie policjanta w zakresie dokonywania wpisów danych SIS dotyczących osób, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 7 – 10 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemem Informacyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1355 oraz z 2024 r. poz. 1688), z uwzględnieniem przepisów zarządzenia nr 15 Komendanta Głównego Policji z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie metod realizacji zadań przez Policję w zakresie dokonywania wpisów danych SIS dotyczących osoby zagrożonej do Systemu Informacyjnego Schengen (Dz. Urz. KGP poz. 27 i 45) oraz decyzji nr 67 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 marca 2024 r. w sprawie sposobu	1	wykład	Omów kategorie przetwarzanych danych w SIS oraz przyjęte w Policji procedury dotyczące wyszukiwania i wprowadzania danych do SIS oraz działań Policji w związku z odnalezieniem osób lub przedmiotów w tym systemie, a także dostępne funkcjonalności SIS.

realizacji zadań przez Policję w przypadku odnalezienia osoby lub przedmiotu na skutek wglądu do danych SIS lub ujawnienia tożsamości przywłaszczonej oraz sposobu i trybu współpracy Policji z biurem SIRENE (niepublikowana).			
6. System ochrony praw dziecka w świetle przepisów prawa międzynarodowego i polskiego. 7. Instytucje i organizacje zajmujące się ochroną praw dziecka oraz podmioty działające na rzecz dzieci i rodziny.	2	pogadanka, praca w grupach	Omów system ochrony praw dziecka w świetle przepisów prawa międzynarodowego i polskiego, nawiązując m.in. do Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm. ¹⁾), Wzorcowych Reguł Minimalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące postępowania z więźniami (Reguły Mandeli) oraz Reguł Narodów Zjednoczonych dotyczących Ochrony Nieletnich Pozbawionych Wolności. Odwołując się do doświadczenia zawodowego i życiowego słuchaczy, stwórz katalog instytucji i organizacji zajmujących się ochroną praw dziecka oraz instytucji i organizacji działających na rzecz dzieci i rodziny. Następnie wspólnie z grupą, odwołując się do doświadczenia zawodowego i życiowego, omów zakres kompetencji i współpracy z Policją podmiotów pozapolicyjnych działających na rzecz dzieci i rodziny. Oceń pracę słuchaczy.
8. Dokumentowanie czynności dotyczących sytuacji opiekuńczej i trybu interwencyjnego. 9. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	3 (2 + 1)	pogadanka, ćwiczenia	Zagadnienie nr 7 należy zrealizować dopiero po zakończeniu tematu nr 4. Zagadnienie nr 8 powinno być realizowane co najmniej dzień później. Na podstawie przygotowanych założeń, poleć słuchaczom opracowanie trybu postępowania po uzyskaniu informacji o przemocy w domowej (umieszczania dzieci w odpowiednich placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w instytucjonalnej pieczy zastępczej) i sporządzenie odpowiedniej dokumentacji (wniosek o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka do Sądu Opiekuńczego, wniosek o umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej). Oceń pracę słuchaczy. Dokonaj zaliczenia tematu.

¹⁾ Zmiany wymienionej konwencji zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. poz. 175 i 177, z 1998 r. poz. 962, z 2001 r. poz. 266, z 2003 r. poz. 364, z 2010 r. poz. 587, z 2014 r. poz. 1155, z 2021 r. poz. 1879 i 2161 oraz z 2022 r. poz. 643.

Temat nr 6: Poszukiwania małoletnich/nieletnich

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- określić metody i formy wykonywania zadań przez Policję w zakresie prowadzenia poszukiwań,
- określić poziom poszukiwania,
- wskazać różnice między zaginięciem małoletniego a wszczęciem poszukiwań opiekuńczych,
- wskazać podstawy prawne do wszczęcia poszukiwań opiekuńczych,
- wskazać podstawy rejestracji poszukiwań opiekuńczych w systemach policyjnych,
- wskazać rolę Policji w sytuacji otrzymania informacji dotyczącej porwania rodzicielskiego,
- sporządzić zawiadomienie o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej w ramach poszukiwań opiekuńczych.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Stosowanie przepisów w zakresie poszukiwań.	2	pogadanka	Na podstawie obowiązujących przepisów w sprawie prowadzenia poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanek zwłok oraz szczątków ludzkich, wyjaśnij pojęcia oraz określ istotę i rodzaje poszukiwań, ze zwróceniem szczególnej uwagi na poszukiwania opiekuńcze. Zwróć szczególną uwagę na różnicę między zaginięciem małoletniego a wszczęciem poszukiwań opiekuńczych, z wyszczególnieniem poszukiwań opiekuńczych prowadzonych na podstawie decyzji sądu rodzinnego oraz odrębnie na podstawie zgłoszenia o samowolnym oddaleniu się.
2. Rola Policji podczas realizacji zadań związanych z poszukiwaniami opiekuńczymi.	2	pogadanka	Omów zadania policjanta: - podczas przyjęcia zawiadomienia o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej w ramach poszukiwań opiekuńczych, - po przyjęciu zawiadomienia o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej w ramach poszukiwań opiekuńczych. Wskaż rolę Policji w sytuacji otrzymania informacji dotyczącej porwania rodzicielskiego.
3. Rejestracja poszukiwań opiekuńczych w systemach policyjnych.	1	pogadanka	Wskaż i omów podstawy rejestracji poszukiwań opiekuńczych w systemach policyjnych.
4. Dokumentowanie czynności dotyczących poszukiwań opiekuńczych.	3	pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw sposób wypełniania zawiadomienia o samowolnym oddaleniu się osoby małoletniej lub nieletniej. Zwróć uwagę na konieczność uzyskania,

5. Omówienie sporządzonej dokumentacji.			od osoby najbliższej lub przedstawiciela ustawowego, zgody na publikację wizerunku osoby małoletniej lub nieletniej i po jej uzyskaniu opublikowanie informacji w środkach masowego przekazu. Rozdaj słuchaczom zawiadomienia i na podstawie przygotowanych założeń poleć samodzielne sporządzenie takiej dokumentacji. Omów i oceń dokumentację wykonaną podczas ćwiczeń. Dokonaj zaliczenia tematu.
---	--	--	---

Temat nr 7: Działania profilaktyczne

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- przygotować się do spotkania profilaktycznego z różnymi grupami odbiorców (uczniowie, nauczyciele, rodzice),
- sporządzić plan spotkania profilaktycznego,
- przeprowadzić spotkanie profilaktyczne z grupą odbiorców,
- określić zasady udzielania informacji na miejscu zdarzenia,
- omówić procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką,
- scharakteryzować *Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze na lata 2025-2028*.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Spotkanie profilaktyczne z różnymi grupami odbiorców (uczniowie, nauczyciele, rodzice). 2. Plan spotkania profilaktycznego.	6	wykład, pogadanka, dyskusja, ćwiczenia	Co najmniej trzy pierwsze godziny zajęć realizuje dwóch nauczycieli policyjnych (jeden specjalista z zakresu prewencji, drugi z zakresu metodyki nauczania). W przypadku braku możliwości udziału dwóch nauczycieli podczas 6 godzin, pozostałe 3 godziny realizuje specjalista z zakresu prewencji. W trakcie realizacji zajęć omów przygotowanie do spotkania profilaktycznego z różnymi grupami odbiorców. Omów adekwatne techniki prowadzenia spotkania profilaktycznego w zależności od tematu i grupy odbiorców. Zwróć uwagę na wykorzystanie środków dydaktycznych w odniesieniu do określonej grupy odbiorców. Wspólnie ze słuchaczami wypracuj istotne elementy spotkania profilaktycznego. Przedstaw zasady opracowania planu (konspektu) spotkania profilaktycznego. Dokonaj podziału na dwuosobowe zespoły, które sporządzą plany (konspekty) spotkań - z uwzględnieniem oczekiwań odbiorców wybranej placówki oświatowej.
3. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach kryzysowych i metody współpracy szkół z Policją.	2	pogadanka, praca w grupach	Przedstaw procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.
4. <i>Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze na lata 2025-2028</i> .	2	pogadanka	Scharakteryzuj <i>Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze na lata 2025-2028</i> . Wykorzystując doświadczenia słuchaczy, omów inne niż spotkania

5. Inne działania profilaktyczne.			profilaktyczne działania podejmowane w ramach programu „Razem Bezpieczniej”. Porusz kwestię edukacji społecznej między innymi osób starszych.
6. Omówienie sporządzonego planu spotkania profilaktycznego.	2	pogadanka	Zagadnienie należy zrealizować dopiero po uzyskaniu zaliczenia tematu nr 1 i co najmniej dwa tygodnie po realizacji zagadnienia nr 2 w temacie nr 7. Dokonaj sprawdzenia przygotowanych planów (konspektów) oraz środków dydaktycznych, zwracając uwagę na dobór treści i sposobów realizacji do grup odbiorców, a także możliwości zrealizowania zajęć.
7. Realizacja przygotowanego spotkania z wybraną grupą odbiorców.	6	ćwiczenia	Zagadnienie należy zrealizować co najmniej dwa dni po realizacji zagadnienia nr 6. Zajęcia realizuje co najmniej dwóch nauczycieli policyjnych (w miarę możliwości psycholog). Z uwagi na specyfikę zajęć należy je realizować w bloku 6 godzinnym. Słuchacze zaprezentują fragment jednego z dwóch przygotowanych spotkań. W miarę możliwości zarejestruj to wystąpienie celem omówienia. Oceń pracę słuchaczy.
8. Praktyczna realizacja spotkania profilaktycznego.	12 (6 + 6)	ćwiczenia	Zagadnienie należy zrealizować co najmniej dwa dni po realizacji zagadnienia nr 7. Zajęcia realizowane w dwóch wybranych placówkach wychowawczo-oświatowych o różnych poziomach. Po spotkaniu zrealizowanym przez słuchaczy, dokonaj podsumowania i oceny. Zajęcia realizuje co najmniej dwóch nauczycieli (w miarę możliwości psycholog). W przypadku realizowania zajęć równoległe w kilku placówkach, należy zapewnić udział przynajmniej jednego nauczyciela policyjnego w każdej z nich. Dokonaj zaliczenia tematu.

Temat nr 8: Wybrane elementy taktyki i technik interwencji

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- określić warunki bezpieczeństwa wymagane podczas zajęć oraz procedurę powypadkową,
- obezwładniać osobę z wykorzystaniem dźwigni, obchwytych szyi z uciskiem, obaleń i podcięć w różnych sytuacjach,
- podnosić z ziemi i odrywać od przeszkody osobę stawiającą opór,
- transportować osobę przy pomocy chwytów transportowych i technik prowadzenia,
- zakładać kajdanki i prowadnice oraz dokonać sprawdzenia osoby w różnych sytuacjach,
- zastosować obronę przed atakiem niebezpiecznym narzędziem i zagrożeniem bronią palną,
- stosować zasady poruszania się z bronią palną krótką w działaniach zespołowych podczas pościgu, penetracji terenu i pomieszczeń,
- wymienić rodzaje kamizelek kuloodpornych i latarek taktycznych oraz scharakteryzować sposób ich wykorzystania podczas działań interwencyjnych,
- stosować odpowiednią taktykę podczas legitymowania i zatrzymywania osób w różnych miejscach, stawiających bierny i czynny opór oraz dokonujących czynnej napaści.

Zagadnienie	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Założenia tematu oraz warunki bezpieczeństwa wymagane podczas zajęć. 2. Doskonalenie technik obezwładniania.	3	pogadanka, pokaz, ćwiczenia	Zapoznaj słuchaczy ze strukturą tematu oraz warunkami bezpieczeństwa wymaganymi podczas zajęć. Omów warunki zaliczenia. Poinformuj o zasadach i regulaminie korzystania z obiektów dydaktycznych. Zapoznaj słuchaczy z warunkami uczestnictwa w zajęciach i omów procedurę powypadkową. Doskonal techniki obezwładniania: – dźwigniami: łokciową i łokciowo-barkową, – obchwytych szyi z uciskiem: z podejścia z przodu i z tyłu, – obaleniami: chwytem za głowę, za nogi, podcięciem. Słuchacze w grupach dwuosobowych, doskonalą ww. techniki. Techniki obezwładniania ćwicz do momentu unieruchomienia osoby. W ostatnim etapie nauki dzieląc słuchaczy na trzyosobowe zespoły (dwóch policjantów, jeden napastnik), doskonal ww. umiejętności w różnych sytuacjach w formie zadaniowej, której celem będzie wyrobienie u policjantów nawyku współdziałania. Omawiając wskazane treści, posiłkuj

			się katalogiem zasad interweniowania wobec osób niekontrolujących swoich zachowań z różnych przyczyn, zawartych np. w teoretyczno-praktycznym poradniku pn. Interwencje wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn. Zwróć uwagę, że użycie chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy gazu, wobec osób z zaburzeniami psychicznymi lub niekontrolujących swoich zachowań z innych przyczyn, jest mało skuteczne i nie jest zalecane. Przeprowadź symulacje interwencji wobec osób przejawiających agresję fizyczną oraz słowną, wobec osób nietrzeźwych, a także wobec osób przejawiających zaburzenia psychiczne. Założenia do symulacji powinny uwzględniać różne zachowania osób, wobec których policjanci podejmują interwencje: atak na policjantów, osoba nie reaguje na polecenia policjantów, autoagresja, agresja słowna. Zwróć uwagę na kwestię współpracy policjantów z Zespołem Ratownictwa Medycznego. Zaprezentuj sposoby postępowania w czasie legitymowania i zatrzymywania osób stawiających opór lub posługujących się niebezpiecznymi narzędziami. Zwróć uwagę na umiejętne i bezpieczne kontrolowanie osoby w różnych sytuacjach poprzez bezpieczne stosowanie technik unieruchamiania osoby z wykorzystaniem ciężaru własnego ciała oraz odstąpienia od ich stosowania w przypadku ustąpienia przyczyny. Stosując unieruchomienie, dąż do bezpiecznego wykonania techniki oraz kontrolowania pozycji ciała zatrzymanego, aby umożliwić mu oddychanie. Oceń pracę słuchaczy.
3. Doskonalenie chwytów transportowych.	2	pokaz, ćwiczenia	Doskonał techniki chwytów transportowych: – techniki prowadzenia: przy pomocy dźwigni łokciowej, ucisków na miejsca wrażliwe, – dźwignie transportowe: łokciowo-barkowa, nadgarstkowa, – techniki podnoszenia z ziemi i odrywania od przeszkody: a) dźwignią: łokciową, łokciowo-barkową, b) przy pomocy ucisków na miejsca wrażliwe. Doskonał ww. techniki we współdziałaniu.

			Naukę rozpocznij od umiejętności stosowania łagodnych form prowadzenia osoby, która nie stawia oporu. Następnie doskonal techniki prowadzenia, chwytów transportowe, sposoby odrywania i podnoszenia z ziemi w różnych sytuacjach, także wtedy, kiedy osoba stawia bierny lub czynny opór. W razie potrzeby sytuacje takie zakończ unieruchomieniem i przygotowaniem do założenia kajdanek. Oceń pracę słuchaczy.
4. Doskonalenie technik zakładania kajdanek oraz sprawdzenie osoby w różnych sytuacjach taktycznych z uwzględnieniem współdziałania.	2	pokaz, ćwiczenia	Doskonal techniki zakładania kajdanek oraz sprawdzenia osoby. Zakładanie kajdanek: a) na ręce trzymane z przodu – w pozycji wolnostojącej i przy ścianie, b) na ręce trzymane z tyłu – w pozycji stojącej, przy ścianie, w klęku, w leżeniu. Przypomnij poszczególne etapy zakładania kajdanek: – utrzymanie bezpiecznej odległości, – prawidłowe wydawanie poleceń do właściwego ustawienia osoby, – prawidłowe założenie kajdanek, – sprawdzenie osoby, – zabezpieczenie znalezionych przedmiotów, – transportowanie osoby z założonymi kajdankami, – prawidłowa asekuracja podczas wszystkich etapów działania. Techniki zakładania kajdanek doskonal w różnych sytuacjach, we współdziałaniu oraz z użyciem broni. Ćwiczenia sprawdzenia osoby poleć wykonywać z udziałem pozorantów w ubraniach cywilnych oraz z użyciem niebezpiecznych przedmiotów. Oceń pracę słuchaczy.
5. Doskonalenie umiejętności użycia wybranych środków przymusu bezpośredniego w obronie przed atakiem niebezpiecznym narzędziem i bronią palną.	2	pokaz, ćwiczenia	Naukę technik obrony przed atakiem niebezpiecznym narzędziem rozpocznij od scharakteryzowania różnych form ataku i zagrożeń z tego wynikających. Zwróć szczególną uwagę na to, że ataki te mogą być ponawiane i wielopłaszczyznowe. Podkreśl znaczenie zachowania bezpiecznej odległości oraz znaczenie stosowania przez policjantów podczas interwencji zasady "pustych rąk, widocznych i trzymanyh daleko od niebezpiecznych przedmiotów". Omów możliwości wykorzystania do obrony środków przymusu bezpośredniego, różnych innych przedmiotów

			oraz aranżacji pomieszczenia. Następnie ćwicz technikę obrony przed atakiem pałą i nożem w zależności od odległości od napastnika, poprzez: dystansowanie, stopowanie ataku, zejście z linii ataku, zbieg ataku, blokowanie ataku. Ucząc technik obrony przed zagrożeniem bronią palną, uświadom skalę zagrożenia i możliwości obrony w zależności od rodzaju broni palnej, której używa napastnik. Przypomnij zasady taktyczne: – umiejętność negocjowania, „zagadywania” napastnika, – zejście z linii strzału z przechwyceniem broni, – możliwość stosowania uderzeń w miejsca wrażliwe, odebranie broni. Oceń pracę słuchaczy.
6. Doskonalenie umiejętności posługiwania się bronią palną w interwencji.	3	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych z zakresu taktyki i technik interwencji. W zajęciach słuchacze uczestniczą z pełnym wyposażeniem do służby. Doskonal następujące umiejętności posługiwania się bronią: – postawy strzeleckie (gotowości, frontalna i półfrontalna obniżona, klęcząca niska), – postawa, dobyte, przeładowanie broni, – zmiana kierunku strzelania (zwroty w prawo, w lewo i w tył), – awaryjna i taktyczna wymiana magazynka (koniec amunicji i niewypał), – poruszanie się z bronią (chodzenie, bieg, zatrzymanie), – poruszanie się z bronią w patrolu dwuosobowym i w zespole (ze zwróceniem uwagi na sposób trzymania broni przez „1” i „2” oraz wzajemne ustawienie), – awaryjna wymiana magazynka z ubezpieczeniem partnera, – przemieszczanie się w terenie w dwójkach i w zespole z wzajemnym ubezpieczaniem się oraz z wykorzystaniem naturalnych przeszkód, – bezpieczne podejście do budynku, – poruszanie się korytarzem, – techniki wejść do pomieszczeń,

			– sprawdzenie pomieszczeń pod kątem osób. Zajęcia realizuj w terenie otwartym i w salach symulacyjnych z wykorzystaniem broni służbowej i środków technicznych. Omów rodzaje kamizelek kuloodpornych, latarek taktycznych, ich właściwości i sposób użycia. Oceń pracę słuchaczy.
7. Zapewnienie bezpieczeństwa podczas realizacji czynności interwencyjnych w różnych sytuacjach.	2	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli policyjnych z zakresu taktyki i technik interwencji. Zademonstruj i omów wzorcową procedurę postępowania podczas legitymowania i zatrzymywania w terenie otwartym, w pomieszczeniu i w pojeździe osób stawiających opór i stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia. Przygotowując założenia do ćwiczeń, bazuj na przykładach z praktyki. W założeniach uwzględnij specyfikę postępowania w sprawach z udziałem nieletnich. Przeprowadź ćwiczenia praktyczne. Oceń pracę słuchaczy. Dokonaj zaliczenia tematu.

Temat nr 9: Wyszukolenie strzeleckie

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- bezpiecznie użytkować broń palną,
- stosować właściwą taktykę podczas posługiwania się bronią palną,
- stosować zasady mające wpływ na celność strzelania,
- rozpoznać i usunąć zacięcia w broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania statyczne z broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania szybkie z broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania dynamiczne z broni palnej krótkiej,
- wykonać strzelania sytuacyjne z broni palnej krótkiej.

Zagadnienie	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Warunki bezpieczeństwa przy posługiwaniu się bronią.	1	wykład, pokaz	Zajęcia realizuj w sali dydaktycznej. Omów treści i zobrazuj je poprzez prezentację multimedialną oraz tablice poglądowe. Przypomnij warunki i przypadki użycia broni, zasady bezpiecznego posługiwania się bronią, sposoby usuwania zacięć w broni palnej krótkiej oraz podstawy celnego strzelania.
2. Strzelania statyczne o zmieniającym się stopniu trudności - zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Zalecane jest wykonanie 2 strzelań.	4	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania statyczne, przestrzegając zasady stopniowania trudności oraz warunki określone w zbiorze przepisów prawnych dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Oceń pracę słuchaczy.
3. Strzelania szybkie o zmieniającym się stopniu trudności - zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Zalecane jest wykonanie 3 strzelań.	5	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. Zrealizuj strzelania szybkie zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Oceń pracę słuchaczy.
4. Strzelania dynamiczne o zmieniającym się	5	pokaz,	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli, którzy posiadają uprawnienia instruktora

stopniu trudności - zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Zalecane jest wykonanie 3 strzelań.		ćwiczenia	strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. W trakcie realizacji tego zagadnienia zrealizuj strzelania dynamiczne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Oceń pracę słuchaczy
5. Strzelania sytuacyjne o zmieniającym się stopniu trudności - zgodnie z warunkami strzelań określonymi w przepisach prawnych, dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Zalecane jest wykonanie 3 strzelań.	5	pokaz, ćwiczenia	Zajęcia realizuje dwóch nauczycieli, którzy posiadają uprawnienia instruktora strzelań policyjnych, z których co najmniej jeden jest ratownikiem. W trakcie realizacji tego zagadnienia zrealizuj strzelania sytuacyjne zgodnie z zasadą stopniowania trudności oraz warunkami określonymi w przepisach prawnych, dotyczących wyszkolenia strzeleckiego policjantów przy użyciu broni palnej krótkiej. Oceń pracę słuchaczy. Dokonaj zaliczenia tematu.

Temat nr 10: Udzielanie pierwszej pomocy

CELE: Po zrealizowaniu zagadnienia słuchacz będzie potrafił:

- ocenić miejsce zdarzenia pod kątem bezpieczeństwa własnego i osób poszkodowanych,
- dokonać wstępnej oceny stanu poszkodowanego,
- zastosować odpowiednią pozycję ułożeniową,
- prowadzić działania resuscytacyjne według standardów Europejskiej Rady Resuscytacji,
- ocenić i zabezpieczyć poszkodowanego po urazie (opatrzywanie różnego rodzaju ran, tamowanie krwotoków, unieruchamianie obrażeń układu kostnego),
- udzielić pomocy poszkodowanemu w sytuacjach nietypowych (urazy termiczne, chemiczne, porażenie prądem, tonięcie),
- udzielić pomocy w nagłych sytuacjach chorobowych (drgawki, bóle w klatce piersiowej).

Zagadnienie	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji
1. Obowiązki policjanta w zakresie udzielania pierwszej pomocy wynikające z przepisów prawa oraz etyki zawodowej. 2. Nagłe zatrzymanie krążenia – rozpoznawanie. 3. Algorytm postępowania w nagłym zatrzymaniu krążenia w poszczególnych grupach wiekowych i u kobiet w ciąży. 4. Zastosowanie automatycznej defibrylacji zewnętrznej. 5. Samodzielne przeprowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w poszczególnych grupach wiekowych. 6. Postępowanie w zadławieniu z uwzględnieniem odrębnych stanów fizjologicznych (dzieci i kobiety w ciąży).	2	ćwiczenia	Przypomnij obowiązki policjanta, prawny oraz moralny, w tym wynikający z etyki zawodowej, w zakresie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym. W dalszej części przypomnij algorytm postępowania na miejscu wypadku w zależności od jego rodzaju. Przypomnij słuchaczom, że postępowanie na miejscu wypadku wymaga przestrzegania ustalonego schematu działań wchodzących w zakres ogólnej oceny zdarzenia: bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia, rozpoznanie mechanizmu urazu (rodzaj zdarzenia). Uświadom słuchaczom ważność dbania o własne bezpieczeństwo na miejscu wypadku, zabezpieczania się przed transmisją wirusów HIV, HBV, HCV. Przypomnij, jakie czynności należy wykonać podczas wstępnej oceny poszkodowanego z uwzględnieniem odrębnych stanów fizjologicznych (dzieci i kobiety w ciąży). Przypomnij słuchaczom pozycje ułożeniowe, które należy zastosować u poszkodowanego w zależności od jego stanu, doznanych obrażeń, a także uwzględniając wiek. Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy w ramach ćwiczeń pod twoim nadzorem wykonał samodzielnie czynności podejmowane wobec poszkodowanego na miejscu zdarzenia na podstawie nabytej wiedzy oraz umiejętności. Przypomnij zagadnienia dotyczące nagłego stanu zagrożenia życia z powodu zatrzymania podstawowych funkcji życiowych. Podkreśl znaczenie czynników wpływających na skuteczność resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Omów szczegółowo zagadnienia dotyczące poruszanego tematu oraz

			przedstaw algorytm postępowania w sytuacji zadławienia oraz resuscytacji krążeniowo-oddechowej z zastosowaniem automatycznej defibrylacji zewnętrznej według obowiązujących standardów. W ramach ćwiczeń słuchacze samodzielnie wykonują resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomach oraz defibrylację elektryczną zewnętrzną. Oceń pracę słuchaczy.
7. Rany – ich prawidłowe zaopatrzenie. 8. Krwotok – sposoby i etapy tamowania krwawienia zewnętrznego. 9. Urazy układu kostnego – objawy i sposoby unieruchamiania (zasady POTTa). 10. Postępowanie po urazach układu kostnego poszczególnych części ciała (głowa, kręgosłup, klatka piersiowa).	2	Ćwiczenia	Podczas realizacji zagadnień przypomnij algorytmy postępowania w przypadku opatrywania różnego rodzaju ran. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo ratownika. Wykorzystaj do zajęć praktycznych pozoranta, atrapy ran, złamań i innych urazów, rękawiczki, walizki pierwszej pomocy z wyposażeniem, szyny unieruchamiające oraz deskę ortopedyczną. Podczas ćwiczeń słuchacze samodzielnie na podstawie przygotowanych wcześniej założeń, podejmują czynności wobec osób, u których stwierdzają różnego rodzaju rany, krwotok lub obrażenia układu kostnego. Oceń pracę słuchaczy.
11. Przypadki nietypowe: – podejrzenia zawału mięśnia sercowego, – postępowanie w przypadku oparzenia, – napad drgawkowy, – cukrzyca.	2	pogadanka, ćwiczenia	Omów postępowanie z osobą, u której podejrzewasz zawał mięśnia sercowego, rozpoznałeś napad drgawkowy, stwierdziłeś uszkodzenia termiczne, chemiczne, która doznała porażenia prądem lub u której podejrzewa się cukrzycę. Podczas realizacji zagadnień omów szczegółowo zagadnienia dotyczące poruszanego tematu oraz przedstaw algorytmy postępowania. Następnie poleć, aby każdy ze słuchaczy w ramach ćwiczeń wykonał samodzielnie czynności podejmowane wobec poszkodowanego na miejscu zdarzenia. Oceń pracę słuchaczy. Dokonaj zaliczenia tematu.